

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties (BZK)
t.a.v. dhr. H. De Jonge
Postbus 20011
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Datum
19 september 2023
Kenmerk
TLE/U202300634
Telefoon
06 - 28 72 87 98
Bijlage(n)
-

Onderwerp

Uw brief van 11 september 2023 aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten Generaal

Geachte heer De Jonge,

Met belangstelling heeft de VNG kennis genomen van uw brief aan de Eerste Kamer d.d. 11 september 2023 met betrekking tot de Wet kwaliteitsborging (Wkb).

Opschorten verbouwactiviteiten

De VNG heeft steeds aangegeven voorstander te zijn van integrale invoering van de Wkb gelijktijdig met de Omgevingswet op 1 januari 2024 om uitvoeringsproblemen bij gemeenten en een verzwaring van het implementatieproces te voorkomen.

We begrijpen dat de Wkb nu gefaseerd ingevoerd wordt. Dit heeft niet onze voorkeur maar is het resultaat van gesprek tussen het ministerie en Eerste Kamer.

In voornoemde brief kondigt u aan de invoering van kwaliteitsborging bij verbouwactiviteiten met 6 maanden op te schorten. Dit betekent dat de Wkb per 1 januari 2024 alleen in werking treedt voor de nieuwbouw activiteiten. U geeft aan dat de inwerkingtreding voor verbouwactiviteiten per 1 juli 2024 zal plaats vinden mits te zijner tijd op basis van onafhankelijke toetsing duidelijk is dat er voldoende kwaliteitsborgers beschikbaar zijn en er geen andere signalen zijn die belemmerend werken. De VNG heeft bij deze keuze wel een aantal opmerkingen.

Duidelijkheid over datum inwerkingtreding Wkb

Eerder hebben we in de verkenning naar de terugval optie verbouwactiviteiten later in werking te laten treden aangegeven deze alleen te kunnen aanvaarden mits er een harde datum voor inwerkingtreding voor verbouw wordt afgesproken. Eén van de afspraken uit het bestuursakkoord is dat er uiterlijk een half jaar voor de inwerkingtredingsdatum duidelijkheid moet zijn over de invoering.

Die duidelijkheid is er nu niet voor het tweede deel (verbouwactiviteiten). U geeft immers aan dat inwerkingtreding van de Wkb voor verbouwactiviteiten alleen het geval zal zijn wanneer op basis van een onafhankelijke toetsing blijkt dat er voldoende kwaliteitsborgers zijn en *“er geen andere signalen zijn die belemmerend werken”*.

Voor ons is het belangrijk dat we zes maanden voor inwerkingtreding helderheid hebben. Dat betekent in dit geval dus voor 31 december 2023.

Vorbereidingstijd is essentieel om de ingrijpende aanpassingen die nodig zijn voor elkaar te krijgen; processen en systemen moeten worden aangepast, nieuwe capaciteitsinschattingen moeten worden gemaakt, het legesbeleid moet worden herzien.

De VNG verneemt graag of u die duidelijkheid voor het einde van jaar kunt verschaffen.

Consequenties

Er zijn signalen van professionele partijen die voordelen zien van een gefaseerde invoering van de Wkb in de zin van een latere inwerkingtreding van verbouwactiviteiten.

Gefaseerde invoering heeft voor gemeenten echter belangrijke consequenties, zowel in financiële, personele als in organisatorische zin.

Wij noemen daarbij:

- Het nu opnieuw opstellen en vaststellen van de legesverordening (mèt verbouw-initiatieven als vergunningplichtig);
- Het over een halfjaar nog eens opnieuw opstellen en vaststellen van de legesverordening (zónder verbouwactiviteiten als vergunningplichtig);
- Het twee keer moeten (laten) uitvoeren van de onderliggende berekening voor legestarieven;
- Het twee keer moeten aanpassen van de gemeentelijke begroting, op deze twee deelwijzigingen in het stelsel;
- Het nu opnieuw inrichten (qua capaciteit en functionaliteit) van de VTH functie op basis van gedeeltelijke invoering en over een halfjaar nog eens opnieuw op basis van volledige invoering;
- Veel gemeenten zijn al gevorderd met het implementatieproces uitgaande van volledige inwerkingtreding op 1 januari 2024. De verandering brengt consequenties voor het implementatieproces met zich mee.

De VNG gaat graag met u het gesprek aan over de gevolgen, zoals de financiële dekking, die het later in werking treden van de verbouwactiviteiten voor gemeenten heeft.

Handhavingskader

Daarnaast wenst de VNG nog in te gaan op de passage in uw brief betreffende het handhavingskader.

In de beantwoording op de door de leden van de Eerste Kamer gestelde vraag over het handhavingskader Wkb antwoordt u dat dit handhavingskader in oktober gereed zal zijn. Het bevreemdt ons dat u een toezegging doet aan de Eerste Kamer over een kader dat de VNG levert ten behoeve van haar leden én u een voorschot neemt hoe het handhavingsbeleid inhoudelijk zal worden ingevuld.

U stelt immers: *“Dit handhavingskader zal een samenhangend kader zijn waarin zal worden aangegeven hoe het handhavingsbeleid kan worden ingevuld en hoe daarbij om te gaan met bepaalde strijdigheden, illegale bouwactiviteiten en illegaal gebruik. Daarbij zal specifiek worden ingegaan op handhaving van met de Wkb samenhangende strijdigheden, zoals starten met de bouw zonder bouwmelding en in gebruikname van een bouwwerk zonder gereedmelding.”*

Het ministerie begeeft zich met deze antwoorden op het terrein van de gemeenten. De VNG is druk bezig het handhavingsbeleid voor de Wkb vorm te geven. Uiteraard wordt uw ministerie daarbij betrokken. We lopen daarbij op koers, zodat we verwachten dit beleid uiterlijk eind oktober 2023 te kunnen publiceren.

In een volgend bestuurlijk overleg lijkt het ons goed op deze punten terug te komen.

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr. L.K. Geluk
Algemeen directeur